

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 2. února 1954

Číslo 19 573

O B S A H : 19. Nedostatky v práci ženijně technického zajišťování hranice a reorganizace ženijní služby EŽ-PVS.

Zrušeno podle RMVč. 13/63 čl. 13.

13

Nedostatky v práci ženijně technického zajišťování hranice a reorganizace ženijní služby hlavní správy Pohraniční a Vnitřní stráže

Dne 29. listopadu 1953 v 08.20 hod. v ubytovacím prostoru ženijní čety 9. poběžovické pohraniční brigády došlo k výbuchu protitankové miny RMI-43. Výbuchem bylo zabito 5 příslušníků této čety, dva byli těžce zraněni a 5 lehce.

Výbuch zavinitel velitel ženijní čety por. T o m a š t í k Josef. Ačkoliv neznal konstrukci a zvláštnosti miny RMI-43, začal ji por. T o m a š t í k rozebírat v přítomnosti mužstva čety.

Při důkladném vyšetření příčin tohoto mimořádného případu byla zjištěna celá řada nedostatků, vyskytujících se při organizování ženijních prací u jednotek Pohraniční stráže a zejména při organizování trhacích prací minami. Tyto nedostatky vedly až k tomu, že por. T o m a š t í k začal rozebírat neznámou minu na dvoře kasáren v přítomnosti svých podřízených a v bezprostřední blízkosti velkého množství trhavin.

Hlavní závady jsou tyto :

- nesprávné uskladňování výbušin a prostředků k minování a trhání, které se nacházejí i v blízkosti obydlených míst, místo aby byly uskladňovány ve skladech dělostřelecko-technického zásobování tak, jak to určují směrnice hlavní správy PVS;
- nesprávné přijímání a dopravování výbušin a prostředků k minování a trhání jak ze skladů ČSA tak i ze skladů pohraničních jednotek na pracoviště;
- povolování výdeje a přepravy výbušin a prostředků k minování a trhání je oprávněn velký okruh lidí, až po velitele ženijní čety;
- volný přístup všech ženistů čety brigády k výbušinám a prostředkům

minování a trhání a některé nepřesnosti v organisování trhacích prací;

- používání málo známých trofejních min, o kterých mají příslušníci jen povrchní představu;
- slabá příprava důstojníků o trhání za pomoci min - jejich povrchní znalost typů min a prostředků k minování a trhání, používaných v zahraničních armádách a neznalost pravidel, jak se zachází s neznámými minami.

To vše bylo zaviněno tím, že :

- 1/ velitelství brigád neplní pokyny vydané hlavní správou PVS o skladování, dopravě a zacházení s výbušninami, prostředky k minování a ničení a trofejními minami;
- 2/ kontrola plnění vlastních pokynů se strany hlavní správy PVS je nedostatečná, v důsledku toho tyto pokyny neslouží jako každodenní pomůcka při řízení činnosti, ale pouze se na jednotkách zařazují do svazků;
- 3/ důstojníci jsou neukáznění, neplní pokyny, kterými se mají řídit, a často je narušují;
- 4/ důstojníci všech stupňů projevují někdy trestuhodnou nezodpovědnost za bezpečnost života svých podřízených.

Nedbalost, nedostatek bdělosti a kontroly spotřeby výbušnin a prostředků k minování a trhání mohly by vést k tomu, že by se trhaviny mohly dostat do rukou nepříteli.

Během vyšetřování bylo též zjištěno, že ženijní služba Pohraniční stráže provádí na hranicích celou řadu různých prací, majících velký význam pro výstavbu technických zařízení na hranicích a vyžadujících každodenního vysoce kvalitního řízení.

Z druhé ženijně technického zařízení se na hranicích ve velkém rozsahu účinně používá drátěných zátarasů, minových polí a elektrifikace o vysokém napětí, která potřebují pravidelné technické kontroly jak při jejich výstavbě, tak i při jejich využití.

Při stavebních pracích na hranicích se v širokém rozsahu používá různorodé stavební techniky.

Ženijní službu vykonávají na hlavní správě PVS jen dvě osoby, které nemohou kvalitně řídit a obsáhnout veškerý rozsah prací. Nejsou specialisty v oboru vysokého napětí a nejsou odborníci ničící, což má za následek, že práce na hranicích jsou prováděny s velkými technickými nedostatky.

Nesprávné technické provedení činí důležité druhy zátarasů nebezpečnými ve značné míře nejen pro narušitele, ale i pro pohraniční hlídky.

Tento stav je třeba bezodkladně řešit a odstranit všechny stávající závady.

Jedině každodenní kontrola, vysoká organizovanost v práci, zvýšení pocitu odpovědnosti za nenarušitelnost státní hranice, správné technické provedení prací a zajištění bezpečnosti života příslušníků budou zárukou pro zlepšení služby a plně vymýtit nehody, zranění a zabití.

Za účelem zlepšení ženíjně technického zařízení na státní hranici, správného provádění trhacích prací za pomoci min, uspořádání skladování, dopravy a spotřeby výbušin a prostředků k minování a trhání, správného technického provedení výstavby zátarasů s vysokým napětím a za účelem zamezení mimořádných případů

n a ř i z u j i :

1. Veškeré miny, výbušiny a prostředky k minování a trhání do 28. února 1954 předat do skladů muničního zásobování. Taktéž nepřipustit ani dočasné skladování výbušin a prostředků k minování a trhání ve skladech ženíjních čet, nebo na pohraničních rotách.
2. Zbrojním odborem hlavní správy PVS vypracovat do 28. února 1954 roční normy spotřeby výbušin a prostředků k minování a trhání pro každou jednotku Pohraniční a Vnitřní stráže, což po předložení hlavní správa PVS schválí ve svém rozkaze.
3. Do 31. března 1954 zakázat provádění trhacích prací v jednotkách. V tuto dobu převést :
 - proškolení vojenských předpisů ČSA "Žen-I-3", "Žen-II-6" a "Žen-II-7" řídicími důstojníky, s důstojníky ženíjních jednotek a jednotek dělostřelecko technického zásobování;
 - prověrku správnosti evidence prostřednictvím komise hlavní správy PVS, jakož i prověrku skladování a spotřeby výbušin a prostředků k minování a trhání;
 - prověrku výše uvedených důstojníků po stránce jejich znalostí pokynů o zamínování, odminování a o provádění trhacích prací v podmínkách na hranici, vydaných hlavní správou PVS.

K trhacím pracím pomocí min připustit pouze ty důstojníky, jejichž znalosti ženíjních předpisů ČSA a pokynů HS PVS byly ohodnoceny nejméně známkou d o b ř e .

4. Štáben hlavní správy PVS na základě učiněných vývodů z mimořádných případů a na základě rozboru projevujících se nedostatků v trhání za pomoci min, vypracovat pro jednotky podrobné a jasné pokyny pro organizování těchto prací v podmínkách Pohraniční a Vnitřní stráže v plném souladu s vydanými předpisy pro ženíjní složky ČSA.

5. Ženižní službu při hlavní správě PVS reorganisovat v ženižně technickou skupinu při operačním odboru podle připojené tabulky.
6. Ženižně technické skupině uložit :
- plánování ženižních prací na hranici,
 - plánování materiálu a financí pro ženižní práce a jejich rozdělení na jednotky;
 - organisování prací pro splnění plánu ženižně technického zařízení na hranici,
 - kontrolu správného technického provedení všech druhů ženižních prací, v první řadě provedení účinných zátarasů,
 - rozpracování technicky správné dokumentace pro všechny druhy ženižních prací, vedení stanovené dokumentace pro minová pole a elektrifikované zátarasy, sestavování návrhů na jednotlivá zařízení a pokyny pro jednotlivé druhy prací,
 - sestavování ročních plánů používání techniky s evidencí odesílání do opravy a kontroly včasného provedení oprav,
 - každodenní provádění kontrol správného organisování ženižně technických prací na brigádách, praporech a rotách,
 - provedení takticky správného rozmístění ženižního zařízení v terénu s přihlédnutím na terén, operativní význam a taktiku narušitelů státní hranice,
 - kontrolu vedení stanovené dokumentace pro ženižní zařízení na státní hranici na brigádách, praporech a rotách a pomoc v sestavování této dokumentace,
 - včasné podávání objednávek na potřebné ženižní vybavení, předepsané v tabulkách, jeho rozdělení na jednotky, kontrolu jeho správného využití, včasného spravování a vyřazování,
 - výcvik příslušníků v jednotlivých ženižních disciplínách; učit ženižní jednotky odborným ženižním znalostem, plánování školních tematů a kontrolu průběhu školení,
 - přípravu poddůstojníků pro ženižní jednotky, rozpracování programů a lekcí,
 - vedení aktivní propagandy za široké rozvinutí novátorského hnutí mezi příslušníky se zaměřením na vytvoření dokonalých signalizačních systémů a řízení veškeré novátorské práce po linii ženižní služby,
 - vedení evidence a vyúčtování všech vykonaných ženižních prací.

Upozorňuji náčelníka hlavní správy PVS na existující nepřijatelný nepořádek u jednotek v dopravě, skladování a používání výbušnin

takéž na nedostatečné řízení a kontrolu ženiijních prací a plnění vlastních úkolů ze strany velitelství, což mělo za následek těžký mimořádný případ, který si vyžádal 5 životů kromě 7 zraněných příslušníků.

Požadují od náčelníka hlavní správy PVS zavedení náležitého pořádku v otázkách ženiijního zařízení na hranici, aby byly plně vyloučeny nehody, zranění a zabití. Dále požadují vzít pod osobní kontrolu správné skladování, dopravu a používání výbušin a prostředků k minování a trhání a kontrolu organizování trhacích prací za pomoci min.

Každý případ rozkrácení nebo nedbalosti ve skladování, uchování a spotřebě výbušin a prostředků k minování a trhání vyšetřete jako mimořádný případ.

Zástupce náčelníka hlavní správy pro byl s. pplk T i c h ý uvede do úplného pořádku skladování, evidenci, dopravu a výdej výbušin podle pokynů tohoto rozkazu.

Upozorňuji, že pro příště všechny vinníky, kteří se dopustí porušení pravidel přijímání, dopravy a zacházení s minami a výbušinami, budu přísně trestat, po případě je předám soudu.

Expedici tohoto rozkazu na podřízené součásti provede náčelník hlavní správy PVS.

* Organizační tabulka

Dnem 1. února 1955 pozměňuji poslední odstavec TRMV č. 19/54 takto:

Organizační tabulka ženiijně technického oddělení štábu hlavní správy PS:	
náčelník oddělení (ženiijní náčelník)	1
zástupce náčelníka oddělení	1
starší elektroinženýr	1
referent starší pro věci materiální	1
pisár - přednosta pro vedení dokumentace	1
osobní automobil civilní	1

Oddělení podřídit přímo náčelníku štábu.

Změna provedena dle TRMV č. 17/1955, čl. 18.

Hlavní správa Pohraniční a Vnitřní stráže.

Tento výtisk č. 41 rozkazu ministra vnitra v origi-
nálu převezme a za odpovědnost vyhotovení odpovídá:

* Viz změnu v TRMV č. 17/55 čl. 18.

str. Slavický.

[Handwritten signature]